

Dag leden van het College en van de Raad,
Een aan alle kanten overwogen besluit nemen en op verantwoordelijke manier uitvoeren is niet eenvoudig en hangt (z)onder meer samen met onafhankelijke desbetreffende informatie.

Er is een nieuwe, inzichtelijke uitgave verschenen, alleszins redelijk van prijs. Zie bijgevoegd persbericht en een inzage in de eerste 39 pagina's, alsmede hieronder een recensie.

Met vriendelijke groet,
J. Vissers, Assen.

Boekbespreking

“De toekomst van de toekomst”- Wat doen we met 5G en wat doet het met ons?

Dit is een opmerkelijk boek dat de transcripten bevat van 18 videogesprekken die interviewer Josh del Sol voerde met kopstukken in het debat over de gevaren van elektromagnetische velden (EMV), in het bijzonder 5G. Het is de weerslag van een '5G-Summit' die Del Sol een jaar of twee geleden volgens dit model organiseerde. Wie deze uitvoerige verhalen leest, is geheel op de hoogte van waar de discussies over communicatienetwerken wereldwijd over gaan. De ontwikkelingen gaan grotendeels over de situaties in de USA, maar de problematiek is universeel.

Anders dan de ondertitel suggereert, gaat het boek maar zeer ten dele over 5G; over de bestaande 2G-, 3G- en 4G-systemen is nog veel te vertellen. De zorgen die we in het verleden hadden en nu nog hebben, zijn ingegeven door het bijna volslagen gebrek aan gegevens over (mogelijke) gevaren voor de gezondheid van 5G-toepassingen. Biologische effecten van radiofrequente 'straling' zijn vele malen aangetoond in experimenten met voornamelijk dieren. Diverse bijdragen in het boek komen daarop terug. Het probleem blijft dat experimenten met de mens lastig en aan ethische beperkingen onderhevig zijn.

De problemen die mensen rapporteren worden bijna nooit serieus genomen door medici en gezondheidsorganisaties. Over de eigenlijke aard van de problemen gaat het in dit boek niet zozeer. Wel over de manier waarmee men zich kan wapenen tegen te hoge blootstelling aan straling, de limieten die door regelgevende organisaties zijn opgesteld – zoals de ICNIRP – en de klachten die bij hogere organen worden gerapporteerd maar niet gehoord worden, de juridische procedures die – soms met succes – tegen de providers worden aangespannen en op welke manier men invloed kan krijgen op gemeentelijk beleid.

Er wordt veel gespeculeerd over de rol die 5G in de toekomst maatschappelijk gaat spelen en in de USA zijn de eerste stappen gezet m.b.t. de plaatsing van de z.g. 'small cells' in het straatbeeld. Technische details over komende 5G-systemen zijn nog schaars; de wetenschap maakt niet veel haast met de impact die millimeterstraling van 5G op het organisme kan uitoefenen. Militaire toepassingen worden terloops genoemd. Men maakt zich vooral zorgen over de *surveillance economy* waarbij de mens voortdurend in de gaten wordt gehouden en het *Internet-of-things* (IoT) waarbij huishoudelijke installaties en apparaten rechtstreeks met het internet communiceren en 'stralen'. Zorgen zijn er ook over de frequenties waarmee satellieten communiceren; sommige daarvan zitten de digitale systemen waarmee weersituaties in de atmosfeer worden bestudeerd danig in de weg.

Steeds weer rijst de vraag naar de effecten op de mens. Vorming van hersentumoren bij de mens en kankervorming op allerlei plaatsen in ratten en muizen hebben ruime aandacht gekregen. De industrie is niet van plan voorafgaande aan de implementatie zijn medische 'huiswerk' over onwenselijke effecten te maken. Mondeling gerapporteerde klachten die mensen hebben zijn voor de arts te onspecifiek om formeel in aanmerking te kunnen worden genomen. Dieper gaand moleculair-biologisch onderzoek gericht op specifieke fysiologische effecten die de klachten van de mens verklaren, is schaars. Blijft over dat we voorlopig zelf maatregelen moeten nemen om blootstelling aan EMV in kaart te brengen en vervolgens te beperken. Daarover is in de hoofdstukken genoeg te lezen; trouwens ook in de redactionele tekst aan het eind.

Kortom, een boek dat men niet mag missen als u ook vindt dat elektromagnetische velden uw bestaan bedreigen.

Het boek is een *non-profit* uitgave van J. Vissers en vrijwilligers. Het bevat pagina's met verklarende termen, adressen van nuttige instellingen in Nederland, zelfhulp-gegevens voor reductie van blootstelling aan EMV en de geschiedenis van het EMV/EHS-probleem.

Dr. Hugo Schooneveld
Wageningen, 10-2-2022